

HULÛSİ TURGUT

CAVİT ÇAĞLAR

Fırtınalı Bir Yaşamöyküsü

—
Anı
Biyografi
—

Hulûsi Turgut, 1942 yılında Kayseri / Bünyan'da doğdu. Yükseköğrenimini İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde tamamladı; aynı üniversitede, "Türkiye'de Bulvar Gazeteciliği" konulu teziyle yüksek lisans derecesi aldı.

Gazeteciliğe, 1961 yılında Kayseri'deki *Erciyes Postası* gazetesinde başladı. İstanbul'da, yükseköğrenimle birlikte gazetecilik hayatını sürdürdü. *Akşam* ve *Güneş* gazetelerinde Yazı İşleri Müdürü, *Türk Haberler Ajansı*'nda İç Haberler Editörü, *Sabah* gazetesinde araştırma yazarı, ABC Basın Ajansı'nda Genel Müdür, BRT Televizyonu'nda Yönetim Kurulu Başkanı, İstanbul ve Kadir Has Üniversitelerinin iletişim fakültelelerinde öğretim görevlisi olarak görev yaptı.

Hürriyet, *Milliyet*, *Sabah*, *Akşam*, *Güneş*, *Günaydın*, *Tercüman* ve *Yeni Yüzyıl* gazetelerinde çok sayıda araştırma ve belgesel yazı dizisi yayımlandı.

Çalışmaları, Türkiye ve Ankara Gazeteciler Cemiyetlerinin yanı sıra birçok basın kuruluşu ile üniversitelerin ödülleriyle layık görülen Turgut'u, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, 1987 ve 1999 yıllarında İnceleme dalında "Yılın Gazetecisi" seçti; 1997 yılında da yine İnceleme dalında "Mansiyon"la ödüllendirildi. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, 2014 yılında ise, Turgut'a, Türk basınına 50 yılı aşkın hizmetlerinden dolayı "Burhan Felek Basın Hizmet Ödülü" verdi.

Ankara Gazeteciler Cemiyeti de 1980-1990 yılları arasında "10 Yılın En Başarılı Gazetecisi" seçtiği Hulûsi Turgut'u, 1987 ve 1988 yıllarında da mesleki çalışmalarından dolayı "Basın Şeref Belgesi" ile ödüllendirdi.

Aralarında; *12 Eylül Partileri*, *Demirel'in Dünyası*, *Alparslan Türkes'in Anıları / Şahinlerin Dansı*, *Atatürk'ün Sırdaşı Kılıç Ali'nin Anıları*, *Yassıada'da Yapılmayan Savunmalar*, *Barzani Olayı*, *130 Günlük Kovalamaca / Abdullah Öcalan'ı Yakalamak İçin Üç Kıtada Sürdürülen Büyük Takibin Belgeseli*, *Sabri Ülker'in Hayat Hikâyesi / Akşama Babacığım Unutma Ülker Getir* ve *Maden Bilimcilerin Duayeni Sadrettin Alpan* isimli eserlerin de yer aldığı yirminin üstünde kitabı yayımlandı.

Ayrıca, Süleyman Demirel'in *Bir Ömür Suyun Peşinde*, *Demokrasi ve Kalkınma* ile *Devran* isimli dört ciltten oluşan eserlerinin yanı sıra Hüsrev Gerede'nin *Hitler Almanyası'nda Berlin Sefirliği Hatıralarım*, Ali Naci Karacan'ın *Lozan*, Kadir Has'ın *Vatan Borcu Ödüyorum* isimli kitaplarının da aralarında bulunduğu çok sayıda kitabın editörlüğünü yaptı.

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Yassıada'da Yaptırılmayan Savunmalar
Barzani Olayı
130 Günlük Kovalamaca
Sabri Ülker'in Hayat Hikâyesi
Maden Bilimcilerin Duayeni Sadrettin Alpan

CAVİT ÇAĞLAR

Fırtınalı Bir Yaşamöyküsü

Yazan: Hulûsi Turgut
Editör: Sema Çubukçu

Yayın hakları: © 2024 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Mart 2024 / ISBN 978-625-6666-10-8

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Gökçen Yanlı

Baskı: Optimum Basım
Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No:51/1
34295 K.Çekmece/İSTANBUL
T: +90 212 463 71 25
Sertifika No: 41707

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

CAVİT ÇAĞLAR

Fırtınalı Bir Yaşamöyküsü

Hulûsi Turgut

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

İçindekiler

Süleyman Demirel

“Siyasetteki yol arkadaşım Cavit Çağlar’ı, Zincirbozan’da tutuklu iken tanıdım” 15

Cavit Çağlar

“Gazeteci refleksi’ ile ortaya çıkan hayat hikâyemde, benim de bilmediğim pek çok sahne varmış” 19

Sunuş

Öykümüzin kahramanı, 12 yaşından beri, yaşamının yönetmen koltuğunda oturuyor..... 23

Başlarken

Evlâd-ı Fâtihân Cavit Çağlar’ın doğduğu topraklarda, tarihin derinliklerine yolculuk... 27

- Cavit Çağlar’ın annesi Hacer Hanım’ın ataları Karaman’dan, babası Mustafa Bey’in ataları ise Orta Asya’dan Balkanlar’a göç etmiş 29
- Yunan Kraliyet Sarayı Tatoi’nin bahçesindeki bir maymun, İzmir’i işgal ettiren 27 yaşındaki Kral Aleksandros’u ısırarak öldürdü 39
- İstanbul-Büyükkada’daki Rumlar, Mustafa Kemal Paşa’yı Yunan kuvvetlerinin esir aldığı dedikodusunu yayıp, kutlamalar yapıyordu 43
- Yunanistan Başbakanı Venizelos, Ankara’daki 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı töreninde Mehmetçik’i ayakta alkışladı... 61

1. Bölüm

Batı Trakya’daki iç savaştan kaçan bir Türk aile,

Meriç Nehri’nden sınırı aşarak Anavatan’a kavuşuyor 73

- “Anne, mâcır (muhacir) olmak, kötü bir şey mi? Arkadaşlarım bana mâcır diye devamlı laf atıyor...” 75
- “Harika çocuk” henüz 4 yaşındaydı; dedesinin evinde kayboldu, 3 km ötedeki baba evinde bulundu 87

- Yunanistan’da, 1946’da başlayan iç savaş, aslında 45 yıl sürecek olan Soğuk Savaş’ın birinci sahnesiydi 95
- Elveda Gümülcine... Elveda Kırmahalle-Çınaraltı’ndaki hatıralar... Selam olsun Meriç’ten Anavatan’a... 117
- Batı Trakyalı ünlü Türkler arasında Padişah Yıldırım Bayezid’in yanı sıra sadrazam, bakan, akademisyen, sporcu ve sanatçılar da var 129
- Tarihten bir yaprak 137

2. Bölüm

Henüz 13 yaşındaki Cavit, sekiz yıldan beri “Türk vatandaşlığı” bekleyen ailesinin sorununu, Menderes’e mektup yazarak çözdü 139

- 5 yaşındaki Cavit ile annesi ve babasını Edirne’den İstanbul’a götüren “özgürlük treni” bir anda Yunanistan topraklarına girdi... 141
- Çağlar’ın babası, bir sandığın gizli bölümünde Gümülcine’den getirdiği Reşat altınlarıyla, Akhisar’da un değerini satın aldı..... 155
- Çağlar, iş hayatına ilkokul öğrencisiyken Akhisar Garı’nda simit satarak başladı, daha sonra eczacı ve benzinci çırağı oldu 161
- Gümülcine’den kaçarak Anavatan’a sığınan Batı Trakyalı aile, vatandaşlığı Menderes’ten, soyadını da ünlü şair Çağlar’dan aldı 173
- Baba Mustafa Çağlar, “Son defa görmek istiyorum” diyerek eşi ve oğluyla gittiği Gümülcine’den dönüşünde ebedî yolculuğa çıktı 193
- Bircan Taşkınlar: “Okulumuza gelen konukları karşılama ve çiçek sunma görevi, daima Cavit Ağabey’le birlikte güzel bir kız öğrenciye verilirdi” 205
- Akhisar’daki lise müdürü, öğrencilere “Kıyafetiniz ile saç tıraşınız, Cavit Çağlar’ın gibi olacak” uyarısı yaparmış 211
- Çağlar: “Babamı kaybettikten iki yıl sonra Akhisar yaşantımız bitiyor, sevgili annemle birlikte İstanbul’a doğru yelken açıyorduk” 217
- Türk Kurtuluş Savaşı’nın önemli cephelerinden biri olan Akhisar’ın ünlüleri arasında cumhurbaşkanları da var, yazarlar da... 221
- Tarihten bir yaprak 226

3. Bölüm

Gümülcineli Mustafa Çağlar'ın genç yaşta vefatından sonra, eşi Hacer Hanım ve oğlu Cavit, Akhisar'dan ayrılıp İstanbul'a yerleşti..... 229

- Cavit Çağlar'ın henüz 18 yaşındayken Sultanhamam tekstil dünyasında başlayan yolculuğu, onu zirveye taşıyacaktı 231
- Cavit Çağlar, Ankara Orduevi'nde askerlik görevini yaparken İsmet İnönü'nün verdiği bahşişi “Ben askerim” diyerek almadı..... 243
- Tarihten bir yaprak..... 255

4. Bölüm

Henüz 22 yaşındayken tek başına Bursa'ya gelen Cavit Çağlar, 20 yıl içinde tekstil imparatoru ve Bursaspor Başkanı oldu..... 257

- Cavit Çağlar, dayısı Şükrü Şankaya ile birlikte tekstil imparatorluklarının temelini, 1968'de Bursa'daki Aksoylar şirketinde attı 259
- Görücüye çıkmayı reddeden Nursel Ekinci, “misafir ağırlama” senaryosuyla ablasına yardıma gidince, Cavit Çağlar'la tanıştırdı..... 267
- Şükrü Şankaya ve Cavit Çağlar, dayı-yeğen dayanışması sayesinde, Bursa'da beş büyük tekstil fabrikasının sahibi oldu 273
- Bursaspor Başkanı Cavit Çağlar, gazetecilerle yaptığı bir söyleşide, en korktuğu şeyi şöyle açıklıyordu: “Mağlubiyet...” 283
- Çağlar, aktif siyasete ilk adımını, Zincirbozan Askerî Tutukevi'nde gözetim altında bulunan Süleyman Demirel'i ziyareti sırasında attı 295
- Bursaspor Başkanı Cavit Çağlar, 1984 yılında çok önemli bir ameliyat için Cleveland'a giderken, üç Türk tıp otoritesi de yanındaydı 307
- Bursa'nın ünlüleri arasında cumhurbaşkanı, senato başkanı, devlet bakanı, Sümerolog ve Türkiye'nin yıldız ses sanatçıları bulunuyor 317
- Tarihten bir yaprak..... 322

5. Bölüm

Cavit Çağlar, 1987’de DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel’in daveti üzerine siyasete atıldı, aynı yıl

Bursa Milletvekili seçildi 325

- 1983’te Özal ve Sunalp’ten gelen partilerine katılım davetlerini reddeden Cavit Çağlar, Demirel’in davetine “Emriniz olur” dedi 327
- Çağlar: “Yunanistan’ın Gümülçine şehrinde doğup, TBMM kürsüsünde milletvekili yemini etmek, her faniye nasip olmaz” 341
- DYP Bursa Milletvekili Çağlar, Başbakan Özal’ın ANAP’a transfer teklifini “Ben satılık değilim” diyerek ikinci defa reddetti 351
- Çağlar: “Özal, Büyük Türkiye Partisi’nin kapatılacağını, resmî açıklama yapılmadan iki saat önce bana telefonda bildirdi” .. 359
- Çağlar: “ANAP’lı milletvekilleri, 1989’da üçüncü parti konumuna düşmelerine rağmen Turgut Özal’ı Cumhurbaşkanı seçtiler” .. 365
- Cumhurbaşkanı Özal’ın ANAP’taki ekibi ile DYP lideri Demirel’in ekibi arasında bu defa da “çanak anten”li TV savaşı yaşandı ... 375

6. Bölüm

Siyasete, “Demirel Siyaset Okulu”nun Zincirbozan döneminde başlayan Çağlar, 7. Demirel Hükûmeti’nde

Devlet Bakanı oldu 383

- Şanhurfa’nın Harran Belediye Başkanı, makam aracı olarak kullandığı “kır at”ı, DYP lideri Demirel’e armağan etti 385
- 1991 yılında yedinci defa Başbakan olan Demirel, Bakanlar Kurulu’nda sağ tarafına Erdal İnönü’yü, sol tarafına da Cavit Çağlar’ı oturttu 397
- Başbakan Demirel’den DYP’li bakanlara talimat: “Acil durumlarda bana ulaşamazsanız, Çağlar’la görüşebilirsiniz”409
- Çağlar: “İktisat Profesörü ve Devlet Bakanı Tansu Çiller, memurlara ödenen maaşların enflasyon sebebi olduğunu iddia ediyordu” 419
- Mesud Barzani, babası Molla Mustafa’nın Türklerle ilişkiler konusundaki vasiyetini, “çok gizli” görüşmede Demirel ile Çağlar’a açıkladı..... 437
- Dr. Sali Berisha’nın Türkiye Başbakanı Demirel’le yaptığı televizyon söyleşi, onu Arnavutluk Cumhurbaşkanlığı’na taşıdı 443
- Demirel: “Devlet Bakanımız Çağlar, Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin serbest piyasa ekonomisine geçişlerine yardımcı olacak” 451

- Demirel, Türkiye'nin dış politikasını yeniden inşa etmek için Çağlar ve Çetin'le birlikte dost ve kardeş ülkelere seferler düzenliyordu..... 469
- Başbakan Demirel'den, Devlet Bakanı Çağlar'a talimat: "Azerbaycan'ı, Haydar Bey'le rayına oturtalım" 479
- Azerbaycan Cumhurbaşkanı Elçibey, Karadeniz Ekonomik İşbirliği zirve toplantısına katılmak üzere geldiği İstanbul'da kayboldu..... 491
- Çağlar, Demirel'in ekibinde çıktığı siyaset yolculuğunun son sekiz ayında, on dört ülke ile gerçekleşen uluslararası görüşmelerde rol aldı 497

7. Bölüm

Süleyman Demirel'in Türkiye'nin 9. Cumhurbaşkanı seçilmesinden üç yıl sonra, Cavit Çağlar da siyasete veda etti..... 539

- 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal vefat edince TBMM, Başbakan Süleyman Demirel'i 9. Cumhurbaşkanı seçti 541
- Çağlar: "Demirel'den sonra genel başkanlık yarışıyla birlikte, DYP'de parçalanma ve tarihin derinliklerine gidış süreci başladı" 547

8. Bölüm

Çağlar'ın 1997'de kuruluşunu gerçekleştirdiği Türkiye'nin ilk özel haber TV kanalı NTV, orijinal formatıyla yabancı TV'lere örnek oldu 561

- Cavit Çağlar'ın kurduğu NTV, Türkiye Türkçesini, Azerbaycan üzerinden Orta Asya ülkelerine taşıdı..... 563
- Çağlar: "28 Şubat Süreci'nde, Başbakan Erbakan'ın isteği üzerine Genelkurmay II. Başkanı Orgeneral Çevik Bir'le görüştüm" 575
- Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel: "Cavit Çağlar, Bursa'da 21. asrın şehri olacak Yeşilşehir'i kuruyor" 579

9. Bölüm

Bir zamanlar Türkiye'de bankacılık suçları terör kapsamına alınmış, başta Çağlar olmak üzere pek çok ünlü kişi tutuklanmıştır..... 591

- Çağlar: "DYP'de milletvekili ve bakan olarak görev yaptığım siyaseti bırakıp yeni atılımlara başlayınca, hızımı kumpasla kesmek istediler..... 593

- THY'nin Kaptan Pilotu Vural Kınacıoğlu'ndan, Interpol polislerine uyarı: "Cavit Bey'in kelepçesini çözmezseniz, bu uçak kalkmaz!" 611
- Çağlar: "İstanbul DGM 3 No'lu Mahkeme Hâkimi, tutuklanma kararımı açıklarken, hem ağlıyor hem de 'Bana talimat verdiler' diyordu" 627
- Cezaevinden tahliye edilen Cavit Çağlar, on binlerce kişinin sevgi gösterileri arasında 30 km'lik Gemlik-Bursa yolunu beş saatte aşabildi..... 639
- Süleyman Demirel, cezaevinden tahliye edilen Cavit Çağlar'a, Bursa'daki konutunda "Geçmiş olsun" ziyaretinde bulundu .. 649
- 2002 seçimleri arefesinde Bursa'ya gelen AKP lideri Erdoğan, Çağlar'ı partisine davet etti ve "Milletvekili listesini siz yapın" dedi 653

10. Bölüm

Cavit Çağlar, Türkiye ile Rusya'yı barıştırdınca, Rusya Federasyonu'nun Dostluk Nişanı'yla ödüllendirilen

ilk Türk oldu 659

- Hatay'da hava sahasını ihlal eden bir Rus askerî uçağı Türk F-16'ları tarafından düşürülünce Rusya, Türkiye'ye tüm kapıları kapattı 661
- Türkiye ile Rusya arasındaki düşürülen askerî uçak krizi, Cavit Çağlar'ın organize ettiği gizli bir diplomasiyle aşıldı.... 667
- Türkiye ile Rusya'yı barıştıran Cavit Çağlar'a Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Putin, Kremlin Sarayı'nda "Dostluk Nişanı" verdi..... 681
- Cavit Çağlar: "Yirmi yıl önce beni boğmaya kalkmasalardı, bugün 50 binin üzerinde çalışmamız, milyarlarca dolar ihracatımız olurdu" 699
- Cavit Çağlar, "Dünyanın ekmek sepeti" Ukrayna'da üretilen tahılların, iki kıtaya serbestçe taşınmasına da önyak oldu .. 705
- Mehmet Ali Bayar: "Cavit Çağlar, ABD Dışişleri Bakanı Kissinger gibi diplomasiye 'arka kapı'yı kullanarak pek çok uluslararası ihtilafı çözdü" 707
- Cavit Çağlar'ın hayatından kayan yıldızlar: Kıymetli dayısı Şükrü Şankaya, sevgili annesi Hacer Hanım, siyasi lideri Süleyman Demirel 721

Cavit Çağlar kronolojisi..... 725

Notlar 729

Kaynakça..... 731

Dizin 741

9. Cumhurbaşkanımız merhum Süleyman Demirel
7 Şubat 2011'de şunları söylemişti:

*“Cavit Çağlar’ın bütün üzüntüleri, benim
üzüntümdür; mutluluğu da benim için sevinç
kaynağıdır. Şimdi, siyaset arkadaşımın
çocukluğundan itibaren fırtınalı geçen hayat
hikâyesini, biyografisini merak içinde bekliyorum.”*

*Çağlar’ın fırtınalı yaşamöyküsünde, lideri
Süleyman Demirel’in 17 Haziran 2015’te çıktığı
ebedî yolculuktan sonra da önemli bir sahne daha
yaşanacaktı.*

*Adeta savaşın eşiğine gelen Türkiye ile kuzey
komşumuz Rusya Federasyonu’nu barıştırdı.
Fırtına dindi, yaşamöyküsü de gün ışığına çıktı...*

“Siyasetteki yol arkadaşım Cavit Çağlar’ı Zincirbozan’da tutuklu iken tanıdım”*

Ömrümün 50 yılını devlete hizmet için geçirdim; 40 yılını ise siyasette...

1983 yılının Temmuz ayında, bizi “korunmalı ikamet” adını verdikleri, teknik tabiriyle “söndürülmüş bir radar üssü”nde, Zincirbozan’da hapsedtiler.

Amerika, Kıbrıs meselesinden dolayı ülkemize uyguladığı silah ambargosunu kaldırmayınca, bu “söndürülmüş radar üssü”nü, devlet olarak, hükûmet olarak, 1975 yılında biz kapatmıştık.

Evet, bu radar üssüne götürüldüğümüzde, Zincirbozan’ın üç tarafı telle çevrilmişti. Dördüncü tarafını da sonradan çevirdiler.

Güvenlik güçlerinin gözetiminde Zincirbozan’a intikal edince, şu tabelayla karşılaşmıştık:

Sayın Ziyaretçiler,

Toplu ve korunmalı ikamet yerine hoş geldiniz.

Yakınlarınız, Sıkıyönetim Komutanlığı’nın nezaretinde, eşsiz ve güvencede olarak ikamet etmektedirler.

Bu ikamet, bir tutukluluk ve adli nezaret değildir.

Hâlâ anlamış değilim; bizi, 122 gün boyunca sorgusuz sualsiz tel örgülerin içine hapsedişlerini... Bu hapishanenin kapısına da “ikametgâh” yazılışını...

2 Haziran 1983’te teslim olmuştuğuk. 1980 Darbesi sırasında Cumhurbaşkanı Vekili olan İhsan Sabri Bey (Çağlayangil) yurtdışında bulunduğuk için, Zincirbozan ahalisine 20 gün sonra dahil oldu.

İhsan Sabri Bey'in gelişinden hemen sonra, tel örgüler içinde dolaşan bir delikanlı dikkatimi çekti. Cana yakındı. Yanımıza geliyor, saygılarını sunuyor, "Efendim, bir emriniz var mı?" diye soruyordu. İhsan Sabri Bey'in hitabından, isminin "Cavit" olduğunu öğrendiğim bu genç, haftanın belirli günlerinde, bizlere Bursa mutfağından nefis yemekler taşıyordu.

Bu deniz kenarı hapisanesinde, bizi ziyaret etmek isteyen pek çok akraba ve dostumuz vardı. Büyük çoğunluğun bu arzusunu yerine getiremediklerini öğreniyorduk. Bunlardan birisi de Osman Bölükbaşı idi. Osman Bey'in geleceğini öğrendim, "Sizi içeri almazlar, teşebbüs etmeyin" diye haber yolladım. Tahmin ettiğim çıktı; onları Lapseki'den geri çevirmişler.

Bu gelişmeler cereyan ederken, İhsan Sabri Bey'in yanındaki delikanlıyı iyice merak etmeye başladım. "Acaba, tel örgülerden içeri nasıl giriyor?" dedim. Soyadı "Çağlar"muş. Görevlilere "Çağlayangil'in yeğeniyim" demiş, onlar da kabullenmişler.

Cavit Çağlar, o kasvetli günlerde bende iz bıraktı.

122 gün sonra tahliye olduk; evlerimize, ailelerimize kavuştuk.

"Cavit Çağlar, kabine arkadaşlığımız sırasında daima yükümü hafifletme çabası içinde oldu"

Hayata, bıraktığımız yerden devam etmemiz gerekiyordu. Ama Ankara-Güniz Sokak'taki ikametgâhımızda adeta göz hapsindeydik. Askerî yönetim, ziyaretçilerimizden şikâyetçiydi. "Kapınızı kimseye açmayın" diye resmî uyarılarda bulunuyorlardı.

Sonradan, Adalet Partisi Gençlik Kolları'ndan yetiştiğini öğrendiğim, "Zincirbozan Hapishanesi"nde de bizleri ziyaret etmeyi başaran Cavit Çağlar, her şeye rağmen bu defa Güniz Sokak ziyaretçileri arasındaydı.

1983 sonbaharında seçimler yapıldı. Ülkeyi yönetecek kadro belirlendi. O kadronun etrafı kuşatılırken, Cavit Çağlar yönünü değiştirmede, daima bizlerle beraber oldu.

1987'de ise Türk milleti önümüzdeki badireyi kaldırdı. Siyasi iktidarın muhalefetine rağmen, "siyasi af" çıktı.

Af kampanyası sırasında yollara düşmüştük. Cavit Çağlar, dağ tepe koşturduğumuz bu siyasi kavgada hep yanımızda yer aldı. Aynı yıl yapılan seçimlerde ise o günün şartları gereği, cılız bir kadroyla parlamentoya dönme imkânına kavuştuk. Ayrılırken,

partimizin adı “Adalet Partisi” idi; dönünce “Doğru Yol Partisi” oldu. Aslında bu adı, “Zincirbozan Hapishanesi”ne doğru giderken, Bursa yolunda koymuştuk.

Doğru Yol kervanı, Anadolu ve Trakya’yı adım adım dolaştı. Her seferinde “Muhabbet Tüneli”nden geçiyorduk.

“Ben, bir buğday başağının peşinden giden adamım; yeşil başağın, tane doldurmadan kurumaması için, onun peşine düştüm” demiştim. Hep, onun peşindeydim.

Bu maraton sırasında, siyasetteki kıdemli yol arkadaşlarımın arasına Cavit Çağlar da dahil olmuştu. Uzun soluklu koşturuyordu. Siyaseti sevmiştii, insanları sevmiştii.

1991 seçimleri için demokrasi yarışına çıkarken, arkadaşlarımın arasında yine Cavit Çağlar vardı. Zamana karşı yarışıyor, engellemelere karşı adeta savaş veriyorduk.

Çatalca’ya giderken, içinde bulunduğumuz helikopter arızalanıp, bir tarlaya inmiş, biz de Cavit’le birlikte mitinge yetişebilmek için otostop yapmıştık.

Cavit Çağlar, 1991 yılında kurduğumuz hükûmette, kabine arkadaşım oldu. Özverili çalıştı. Daima, yükümü hafifletme çabası içinde oldu.

1993 yılında, aktif siyaseti bıraktım. Türkiye’nin temsil merkezi TBMM, beni Büyük Atatürk’ün mekânı, Çankaya Köşkü’ne taşımıştı. Cavit Çağlar da yavaş yavaş aktif siyasetten uzaklaşıyordu. 2000’li yılların başında, büyük bir haksızlıkla karşılaştı. Çok ıstırap çekti. Birlikte, ülkeye senelerce hizmet etmiştik. Ayrıca, çalışma hayatında, 25 bin aileye ekmek kapısıydı. Hem kendisi hem ailesi haksızlıklara maruz kaldı. 9 ay 15 gün Hazreti Yusuf diyarındaydı (haksız yere hapis yatanların mekânı).

Cavit Çağlar, özgürlüğüne kavuştuktan sonra Bursa’ya gittim. Epeyce bir zamandan beri kucaklaşmamıştık. Kendisini çok özlemiştim; Allah nasip etti, doya doya sarıldım.

Cavit Çağlar’ın bütün üzüntüleri, benim üzüntümdür; mutluluğu da benim için sevinç kaynağıdır. Şimdi, siyaset arkadaşımın çocukluğundan itibaren fırtınalı geçen hayat hikâyesini, biyografisini merak içinde bekliyorum.

Süleyman DEMİREL

* Bu metin, 17 Haziran 2015’te ebedi yolculuğa çıkan merhum 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel’le 7 Şubat 2011’de, İstanbul’da yapılan söyleşiden derlenmiştir.

“Gazeteci refleksi’ ile ortaya çıkan hayat hikâyesinde benim de bilmediğim pek çok sahne varmış”

Gazeteci dostum Hulûsi Turgut, 1996 yılında Azerbaycan Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev’le ilgili kapsamlı bir yazı dizisi hazırlığı içindeydi. Haydar Bey’in siyasi yaşamını araştırırken, önce dönemin Cumhurbaşkanı, liderimiz Süleyman Demirel’le görüşmüş, daha sonra bu kardeş ülkedeki önemli siyasi operasyonlarda Türkiye’yi temsilen rol almam nedeniyle, benim de bilgilerime başvurmuştu.

Turgut’la, başkent Ankara’nın Gaziosmanpaşa semti, Horasan Sokak’taki çalışma ofisimde bir araya geldik. Aliyev hakkında o güne kadar bilinenleri enine boyuna konuştuk. Kıdemli gazeteci dostum, Aliyev ve Azerbaycan meselesinin kılcal damarlarına kadar girmişti. Görüşmemiz sırasında, o güne kadar gün ışığına çıkmamış bilgileri benden işittikçe, çok heyecanlandım.

Gündemimizdeki konuyu tamamladık. ayımızı kahvemizi de içmiştik. Ama Turgut, benim önümdeki ses kayıt cihazını bir türlü kapatmıyordu. Bir süre sonra, yeni bir soru yağmuru başladı. Bu defa konu, benim yaşamöykümdü.

Sorularını dinledikçe, doğrusu meraka kapıldım. Bu sorulara kaynak oluşturan bilgileri nereden aldığını sordum. Turgut, yarı şaka yarı ciddi “Biliyorsunuz, haberin kaynağı açıklanmaz” dedi.

Soruların ardı arkası kesilmiyordu. Israr ettim, nihayet bilgi kaynağını öğrendim. Turgut, hayat hikâyesinden önemli gördüğü sahnelerle ilgili bilgileri, yol arkadaşım Erman Yerdelen’den dinlemiş. Çok şaşırdım. Ardından, her ikimiz de bir süre sessizliğe büründük.

KonuĐum Hulûsi Turgut, saatine baktı, kalkmaya hazırlandı, ardından da şunları söyledi:

“Değerli dostum Cavit Bey, hoşgörünüze sığınarak, anlarınıza ambargo koymak istiyorum.”

Ben de kendisine, ister istemez “Yani...” dediğimi hatırlıyorum. Turgut, devam etti:

“Yani; öğrendiğim kadarıyla, anılarınız, adeta çok değerli ve zengin bir maden ocağı; bir o kadar da renkli... Zaman içinde bu anılardan müthiş bir biyografi çıkar. Onun için, ambargo dileğimi kabul ederse-
niz, memnun olurum.”

Gazetecilerin ömrü, soru sormakla geçiyor...

Turgut’a “Hayır” diyecek durumda değildim. Çünkü kendisi hem usta bir gazeteci hem de camiamızda saygın bir konumdaydı.

Benden ilk olumlu işareti alınca, gitmekten vazgeçti. Heyecanla tekrar yerine oturdu. Hayat hikâyemle ilgili yeni sorular üretmeye başladı. Ses kayıt cihazı da devredeydi. Sorular peş peşe geldi. Sohbetimiz sırasında merak ettim, “Cevaplarımdan dahi, yeni sorular çıkarıyorsunuz” dedim.

Uzun zamandan beri, Bursa’da, bölgesel bir gazete ve radyo-televizyon kanalının kurucu sahipliğini yapıyor, dostum Turgut’un bu ziyareti sırasında da yine medya sektöründe iddialı bir başka yatırımı hayata geçirmek için yoğun bir şekilde çalışıyordum.

Bu, ülkemizin uluslararası boyuttaki ilk haber televizyon kanalı NTV’yi, izleyicilerle buluşturabilme çabasıydı. Turgut’la görüşürken, Ankara’daki ofisimizin bulunduğu binanın bir katında NTV’nin kuruluşu için adeta tuğladan duvar örüyor gibiydik.

* * *

Hulûsi Turgut’un bitmek bilmeyen soruları karşısında, şaşkınlığımı gizlemedim. Kendisine, “Allah aşkına, bu soruları nasıl üre-
tiyorsun?” dedim. Turgut’un cevabı hazırды: “Gazeteci refleksi...”

Yıllardan beri medya sektörünün içindeydim. Ama bu deyim, ilk defa işitiyordum. Biraz açıklamasını istedim. Değerli dostum, anlatmaya başladı:

“Biz gazetecilerin hayatı, soru sormakla geçer. Haberleri, yazı dizilerini, hatta kitapları, o sorulara verilen cevaplarla yazarız. İşte, gazeteci refleksi budur.”

Büyük fotoğraf, 28 yılda ortaya çıktı

Geçenlerde şöyle bir parmak hesabı yaptım; bu gazeteci refleksi ile ilk kez tam 28 yıl önce tanıştığımı fark ettim.

Aradan geçen zaman içinde Turgut, fırsat buldukça önüme ses kayıt cihazını yerleştirir, sonu gelmeyen sorularını art arda sorarlardı. Bu çalışma, yıllar sonra alana yayıldı; yani doğduğum, büyüdüğüm ve yaşadığım coğrafi konumlara...

Hulûsi Turgut, anılarımın en ince ayrıntısına kadar çeşitli çevrelerden araştırmasını sürdürürken, hayat hikâyemin kahramanları; aile bireylerim, akrabalarım, arkadaşlarım ve hemşehrilerimle konuşmayı da ihmal etmedi.

Bu 28 yıllık dönem içinde, önce Ankara, İstanbul ve Bursa'da alan çalışması yapan Turgut, ardından Akhisar'a, daha sonra da taa Gümölcine'ye kadar gitti. O araştırmalar tamamlandıktan sonra bana yeni sorular da geliyordu. Bu soruların içinde, ilk defa öğrendiğim sürpriz bilgiler de vardı.

* * *

Hulûsi Turgut'un çalışmalarında şunu gördüm ki, gazetecilik yazarlık, bir sabır işiymiş. O sabrın sonunda, 70 küsur yıllık hayat hikâyemizin büyük fotoğrafı da ortaya çıktı.

Turgut'un çalışması sırasında, sorularına cevap yetiştirebilmek için, yol arkadaşım ve bu eserin fikir babası Erman Yerdelen ile 12 Mart 2021'de ebedî yolculuğuna hüzünle uğurladığımız, yılların eskitemediği dostum, Ankara'da siyasetin, İstanbul'da ise iş âleminin hafızası olan Taylan Bilgel'den büyük destek aldım. Arkadaşlarımla, mazide birlikte yaşamış olduğumuz olaylar üzerinde hafıza tazelemiştik. Taylan Bilgel'e Allah'tan rahmet dilerken, kadim dostum Erman Yerdelen'e de teşekkürlerimi sunuyorum.

Dostum Hulûsi Turgut tarafından büyük bir zaman ve emek sarf edilerek ortaya çıkarılan *Cavit Çağlar / Fırtınalı Bir Yaşamöyküsü* isimli kitabımızın, ülkemizin seçkin ve saygın yayınevlerinden Doğan Kitap tarafından yayımlanacağını öğrenince de mutlu oldum. Çünkü Doğan Kitap, son yarım asırda Türk yazılı ve görsel medyasında devrim yapan ağabeyim Aydın Doğan tarafından kuruldu. Bu vesileyle kendilerine de şükranlarımı sunuyorum.

Saygılarımla.

İstanbul / Ocak 2024

Cavit ÇAĞLAR

Tarih, 30 Kasım 1991; 7. Demirel Hükümeti'nin güvenoylamasında Başbakan'la birlikte, SHP Lideri ve Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü, DYP'li Devlet Bakanları Cavit Çağlar ve Tansu Çiller oylarını kullanırken...

- Cavit Çağlar, 1950'de henüz 5 yaşındayken, annesi ve babasıyla birlikte hangi ülkedeki çete savaşlarından kaçıp Anavatan Türkiye'ye sığındı?
- 1958'de ortaokul öğrencisiyken, dönemin Başbakanı Adnan Menderes'e yazdığı mektup, ailesinin hayatına neler kazandırdı?
- Çocukluk yıllarında Akhisar'da yaptığı eczane ve benzin istasyonu çıraklığından, 7. Demirel Hükümeti'nde Devlet Bakanlığı'na nasıl yükseldi?
- 1997'de kurduğu, Türkiye'nin 24 saat yayın yapan uluslararası ölçekli ilk haber televizyon kanalı NTV, yayınının birinci ayında nasıl izlenme rekoru kırdı?
- ...Ve 2015 yılında bir Rus askerî uçağının Türkiye-Suriye sınırında düşürülmesi üzerine, ülkemizle siyasi, diplomatik ve ekonomik ilişkilerini askıya alan yaklaşık bin yıllık kuzey komşumuz Rusya ile Türkiye'yi nasıl barıştırdı?

